

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 19Csp/135/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122208540
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Baranová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8122208540.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

5

19Csp/135/2022

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danielou Baranovou v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXXX/XX, XXX XX B. E., zast. Mgr. Ondrejom Barnom, advokátom so sídlom Zámocká 529/34, 091 01 Stropkov, IČO: 52 824 837, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zast. Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., IČO: 47 234 679, so sídlom 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, o primerané finančné zadosťučinenie vo výške 600 eur, takto

rozhodol:

2

19Csp/135/2022

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 300 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Priznáva žalobkyni vo vzťahu k žalovanému nárok na 100 % náhradu trov konania z prisúdenej istiny, o ktorej výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

4

19Csp/135/2022

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 30.09.2022 domáhala voči žalovanému zaplataenia primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 600 eur, pričom svoj návrh odôvodnila tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod spisovou značkou 14Csp/217/2018 bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľky úspešná, pričom žiadala vydať bezdôvodné obohatenie pre bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru. V tomto konaní súd prvej inštancie zároveň vyhlásil za neprijateľné až 2 zmluvné podmienky použité žalovaným v zmluve, ktorú s ňou uzavrel.

1.1. Výšku primeraného finančného zadosťučinenia požaduje vo výške 600 eur s ohľadom na všetky porušenia jej spotrebiteľských práv zo strany žalovaného, ktorý ako nepoctivý dodávateľ finančnej služby

konal v rozpore so zákonom 129/2010 Z.z. a do textu zmluvy zakomponoval 2 neprijateľné zmluvné podmienky. Za každú z nich žiada primerané finančné zadosťučinenie vo výške 300 eur.

2. Žalovaný s návrhom nesúhlasil s tým, že považuje nárok za nedôvodný a neprimeraný, nakoľko žalobkyňa nepreukázala, aby žalovaný svojim konaním porušil kumulatívne ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa a osobitného právneho predpisu, nakoľko predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je podľa žalovaného to, aby aspoň potenciálna hrozba ujmy v dôsledku porušenia práv alebo povinností vznikla, inak nie je čo reparovať.

2.1. Namietal, že predmetom konania nebolo uplatnenie porušenia práv alebo povinností, ale výlučne vydanie bezdôvodného obohatenia z dôvodu, že žalobkyňa považovala úverovú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov. Z toho žiadnym logickým výkladom nemožno dospieť k záveru akého porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom číslo 250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi sa žalovaný na žalobkyni dopustil.

2.2. Namietal ďalej, že žalobkyni nielen žiadna ani potenciálna ujma nevznikla, ale naopak získala najvýhodnejší úver, aký by jej neposkytla žiadna banka. Nedošlo podľa neho k naplneniu znakov ustanovenia § 3 ods. 5 zákona číslo 250/2007 Z.z.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením obsahu spisu tunajšieho súdu sp. zn. 14Csp/217/2018 a zistil tento skutkový stav:

4. Žalobkyňa sa žalobou doručou tunajšiemu súdu dňa 15.11.2018 v konaní vedenom na tunajšom súde pod spisovou značkou 14Csp/217/2018 domáhala voči žalovanému povinnosti vydať jej bezdôvodné obohatenie vo výške 66,24 eur s prísl. a taktiež určiť neprijateľnosť zmluvných podmienok.

4.1. Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 20. decembra 2019 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. júna 2020, č. k. 20CoCsp/17/2020 - 103 bolo rozhodnuté, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 66,24 eur s 5 % úrokom z omeškania ročne od 30.11.2018 do zaplatenia;

4.2. zároveň súd následne určil, že

- zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., k Úverovej zmluve, č. 10129227, zo dňa 31.10.2014 v § 1 Hlavy 11. „Sankcie účtované v dôsledku Vášho omeškania,“ v znení: „Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo Vám vyúčtovať a Vy ste povinný(á) nám uhradiť poplatok za upomienku vo výške 5 EUR v prípade prvej upomienky a 12 EUR v prípade druhej a ďalšej upomienky“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou,

- že zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., k Úverovej zmluve, č. 10129227, zo dňa 31.10.2014 v § 2 Hlavy 11. „Sankcie účtované v dôsledku Vášho omeškania,“ v znení: „Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo Vám vyúčtovať zmluvnú pokutu vo výške 17 EUR, ktorú musíte uhradiť“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

5. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia súd zistil, že súd v pôvodnom konaní posúdil úverovú zmluvu uzavretú medzi stranami sporu dňa 31.10.2014 ako bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu, že táto neobsahovala obligatórne zákonné náležitosti a to uvedenie doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti úveru, ktorý mal byť vyjadrený konkrétnym dátumom.

5.1. Konštatoval tiež, že zmluva neobsahuje predpoklady použité pre výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN).

5.2. Súd zároveň poukázal na to, že z predložených listinných dôkazov nevyplýva, aby bol žalovaný akýmkoľvek spôsobom skúmal bonitu žalobkyne z hľadiska jej výdavkov a aj z tohto dôvodu súd posúdil úver za bezúročný a bez poplatkov, preto vyhovel aj žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže žalobkyňa preplatila istinu úveru.

5.3. V súvislosti s neprijateľnými zmluvnými podmienkami súd poukázal na skutočnosť, že o totožných zmluvných podmienkach rozhodol tunajší súd rozsudkom vo veci 9C/137/2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 24.11.2016 a ktorým určil neprijateľnosť týchto zmluvných podmienok.

5.4. Súd navyše poukázal na to, že uvedené sankcie, teda poplatky za upomienky, resp. zmluvná pokuta neboli individuálne dojednané v samotnej zmluve, ale vyplývajú iba z úverových podmienok, ktoré ani žalovaný nepodpisuje a ktoré predstavujú rozsiahly text na 18 stranách.

5.5. Súd sa taktiež stotožnil s argumentáciou, že poplatky za upomienky nemajú predstavovať neprimerane vysokú paušalizovanú sumu, ale majú odzrkadľovať reálne náklady, ktoré sú s prípadnou upomienkou reálne vynaložené.

5.6. Čo sa týka zmluvnej pokuty, súd poukázal na to, že táto musí byť písomne dojednaná v zmluve, teda nemôže jednostranne vyplývať z úverových podmienok, čo je aj podmienkou jej platnosti, pričom aj jej výšku 17 EUR za meškanie s úhradou splátky, bez bližšej časovej identifikácie dĺžky omeškania, súd považuje za neprimerane vysokú a odporujúcu dobrým mravom.

5.7. Súd teda deklaroval, že uvedené zmluvné podmienky spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, keďže ich uplatnením, teda uplatnením poplatku za prvú upomienku, druhú upomienku, resp. za meškanie s úhradou splátky je spotrebiteľ dokonca trojnásobne sankcionovaný za prípadné nesplnenie jednej povinnosti, pričom veriteľ by mal v takomto prípade samozrejme nárok aj na zákonný úrok z omeškania.

5.8. Rozsudok nadobudol právoplatnosť, v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu, keďže žalovaný podal voči prvoinštančnému rozsudku odvolanie, dňa 23.07.2020.

6. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

7. Predmetom konania je nárok žalobcu na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 600 eur v súvislosti s úspešným uplatnením porušenia práva zo strany žalovaného na základe právoplatného rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 14Csp/217/2018.

8. Podľa § 3 ods. 5 tretia veta Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľ, ktorý na súd úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovené týmto zákonom osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti týmto zákonom osobitnými predpismi zodpovedá.

9. Ohľadom námietok žalovaného o nedôvodnosti žaloby a nesplnení podmienok zákona pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, súd poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 371/2018, ktorý uvádza, že v prípade spotrebiteľskej legislatívy je popri gramatickom výklade namieste použiť aj výklad teologický v súlade so zmyslom právnej úpravy, ktorý je v tomto prípade determinovaný princípom potreby zvýšenej ochrany spotrebiteľa. Ten vychádza z požiadavky korektných spotrebiteľských zmlúv voči spotrebiteľom, zo zákazu zneužívania dominantného postavenia dodávateľa a zákazu používania zmluvných podmienok, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán.

10. Súd v danom kontexte skutkového stavu zisteného z rozhodnutí súdov, ktoré skonštatovali porušenie spotrebiteľského práva vo vzťahu k žalobkyni, aplikuje aj rozhodnutie číslo 48/2022 zverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod číslom 4/2022, podľa ktorého pre priznanie práva na zadosťučinenie spotrebiteľa, ktorý úspešne uplatnil na súde porušenie práva alebo povinnosti v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta zákona č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov je rozhodujúcim kritériom primeranosť požadovaného zadosťučinenia; jeho konkrétnu výšku určuje súd úvahou so zreteľom na okolnosti každého jednotlivého prípadu.

11. Súd teda s prihliadnutím na okolnosti tohto prípadu konštatuje, že sa žalovaný dopustil pri uzavretí spotrebiteľskej zmluvy porušenia spotrebiteľských práv žalobkyne tým, že do zmluvného vzťahu, ktorý žalobkyňa nemohla ovplyvniť, zaviedol dve neprijateľné zmluvné podmienky, pričom súd v pôvodnom konaní, túto skutočnosť konštatoval.

11.1. Napriek tomu ale žalovaný nielenže neponúkol žalobkyni žiadnu satisfakciu vo vzťahu k nej, ale aj po rozhodnutí súdu si nepriznáva žiadne pochybenie svojho konania vo vzťahu k spotrebiteľke, dokonca tvrdí, že je poskytol úver za najvýhodnejších podmienok. Základ nároku je nepochybne daný a na tieto skutočnosti súd prihliadol aj pri voľnej úvahe pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia.

11.2. Súd výšku primeraného finančného zadosťučinenia teda na základe konkrétnych okolností konkrétneho prípadu stanovuje aj s poukazom na ustálenú rozhodovaciu prax. v tomto senáte pri takýchto neprijateľných zmluvných podmienkach na sumu 150 eur za každú, teda spolu vo výške 300 eur, a preto v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

12. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovení § 255 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech

len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

13. Súd postupoval pri rozhodovaní o náhrade trov konania s poukazom na ustálenú prax súdov, s ktorou súhlasí, podľa ktorej napr. rozsudku Krajského súdu v Trnave z 13.12.2017 sp. zn. 10Co/191/2017 „ zásadu úspechu vo veci (§ 255 CSP) treba uplatniť aj na konaniach, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno ho totiž ad absurdum zaťažovať procesne zodpovednosťou za predvídanie výsledkov na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo je sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Žalobcu v takejto veci preto treba považovať za plne procesne úspešného, keďže mal plný základ čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu závisela výlučne od úvahy súdu.

Nárok na plnú náhradu trov konania sa mu teda priznáva iba teda z prisúdenej istiny, čo treba vyjadriť vo výroku rozsudku“.

14. Súd preto priznal žalobkyni nárok na 100 % náhradu trov konania z prisúdenej istiny 300 eur.

Poučenie:

2

19Csp/135/2022

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresný súd Prešov. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 CSP).